

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher online and owner, Sabahudin Hadžalić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Cai Tianxin

SWISS & INDIA POEMS

Translated from the Chinese by Sudeep Sen with the poet

LAKE GENEVA

deep blue in light blue —
an island lies on its side.
absolutely still, only sunshine
adjusts its proportion and size.

the Alps are high up
providing a cool source, and piercing
my rough verse and words
to swim in it, to absorb the surrounding view.

心灵SOUL

lighter than a leaf
like a song of a bird —
heavier than a village
like bell-rings in a church.

write on the cheek
with a bodyless pen —
and often, the invisible
hides in lake water.

雪崩AVALANCHE

they are tired of houses and streets,
tired of green and lake-water —
they enter into the dazzling white.

they want to stay here,
set down their own home —
there are no sofas, books or cars.

they ride on a black-blue sled
choosing a fine windless day,
and slip into this piece of white.

DIFFERENCE 差异

the rivers are born
in high mountains and lofty hills,
the flat land
easy to nourish lakes.

also human's thoughts
are enslaved in their own experiences —
some are deep,
some are wide.

THE HEART OF A POET 诗人的心

a piece of flimsy light suddenly
appears in the clouded sky —
brings to the lake, a ray of blue.

the heart of a poet should be like this.
after pushing aside the sad fog,
it opens a window in the dark.

两层楼房 A BUILDING WITH TWO STOREYS

in my eyes
a building with two storeys
is the perfect building
on this planet.

if one says a flower
is the limit of the lawn,
then the lawn is

the shadow of the shutters.

the light always
starts from a point,
while dark clouds
always come out aplenty.

a building with two storeys
in my eyes
is like a binary-linear equation —
perfect without fault.

远和近 FAR AND NEAR

the lake water is too far away from me.
whether it is agitated or peaceful,
i cannot see its waves clearly.

just like the river in my body,
it is too close to me —
i cannot tell its direction or source.

THE BOOK OF TIME

like integers divide into odd and even,
the book has its obverse and reverse,
and time cuts day and night.

but when I turn the pages over,
between the first line and the last line
there is no obvious difference.

this is a wonderful point of twilight —
also morning — wisdom of
the book of time is there, subtle.

DISTANCE PLACE

always attracted by distance places —
always attracted by floating sceneries —
only when the bird circles round the rice-field,

i'm aware of the piece of gold.
only when the wind blows over
and shake-sounds the peach-tree by my side,
i find the shadow of its branches graceful.
only when the sun shines fiercely on my face,
i find that the vineyard is more green than the grass,
the colour in the distance dim,
but still appears very charming.

CEMETERY

compared with mansions and rooms,
it is more in need of flowers for decoration.
just like a bride to be soon married

without fence or barrier,
as if all family members
are sitting around the lawn in the yard.

as long as it is a fine and warm day,
there will be drummers beating the sky,

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910
Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc
E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>
and a team for fetching the bride.

* * *

SOUTH INDIAN GARDEN

Squirrel-tail brushes the window-sill.

A plume falls from the sky.

Insects sing under the palm trees
drowning noise of nearby marketplace.

Blue peacock brings news from the North.

People bathe in the Ganges
washing away selfish motives and desires,
while the trunk of the elephants curl.

I have never been so close
to animals, living together —
I can see my heart more clearly now
than those times during long night-flights.

OCTAVE STRAIT

On the beautiful shores of Kerala
lies the old port town of Calicut.
The fleet of Zheng He once docked here.
Where is his buried bones lie, still unknown.

As he passed through the Octave Strait
enroute southwards to the Maldives,
he met the Portuguese by chance
in the sea strewn with rocks.

He heard the screams of ravens
as he continued along the boundary of
the Arabian Sea and the Indian Ocean,
slow sailing to Mogadishu.

MONK BARD

While a batsman from Orissa
won applause in Madurai,
we finished our afternoon tea
and entered the conference hall.

The bust of Mahatma Gandhi
stood under the West wall shade,
while on the two opposite sides
there were deer, elephants,

and the Royal Bengal Tiger. Forests
destroyed badly — just like
the beard and hair on his forehead
that make him a monk bard.

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910
Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc
E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Tianxin Cai

在水邊

NA RUBU VODE

- izabrane pjesme -

Preveo s francuskog: Tomislav Dretar

Urednik: Žarko Milenić

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

我们在世界的海洋上游泳

1

我们在世界的海洋上游泳

白天的一半没入水中

夜晚的一半浮出水面

2

在阳台上，你看见什么了吗？

春天正驶向另一个码头

这里，那里，不时改变着航向

3

立交桥是坚定的

白色的帆，红色的帆

在一个黄昏撞得粉碎

4

我们在世界的海洋上游泳

死亡是面诱人的旗帜

悬挂在不可企及的桅杆上方

杭州， 1991

U oceanu svijeta

1

Mi plivamo u oceanu svijeta
naši dani napola uronuli
naše noći napola plutaju

2

Što vidiš sa svog balkona?
Proljeće plovi prema drugoj luci
svojom hirovitom putanjom

3

Čvrsti most prekoračuje prijelaz,
bijelo jedro, crveno jedro stapaju se
urušavaju u sumrak

4

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Mi plivamo u oceanu svijeta

barjak smrti nam maše

s jednog nedostupnog jarbola

Hangzhou, 1991

NEKOPIRATI

阳 光

太阳是一只芒果

切开就是白天

不切开就是夜晚

我们吞吃阳光

强壮了肌肉

而当我们安寝

阳光汇入了血液

在我们的身体里旅行

它没有停歇

又遇上了另一片阳光

1989, 杭州

Svjetlo sunca

Sunce je mango.

Otvoren - on je dan.

Cijeli - on je noć.

Mi gutamo njegovu svjetlo.

Da bismo ojačali svoju put.

Dok spavamo

Ono teče našim venama

Putuje našim tijelima.

Putem susreće

Drugi komad svjetla.

Hangzhou, 1989

当盛夏沿着蜿蜒的海岸南移

当盛夏沿着蜿蜒的海岸南移

秋天乘虚而入

仿佛水流进入一片空地

我听到了海上传来的歌声

那是昔日恋人卵石般圆润的嗓音

她褪下了裙裾

在一块巨大湿润的礁石上

我倾听着,用一只耳朵

和一颗来自孩提时代的星星

1992, 杭州

Kad se ljeto povlači k jugu

uzduž lutajuće obale

Kad se ljeto povlači k jugu

uzduž lutajuće obale

jesen se prikrada i kad dođe čas

nasrće na ožednjela polja.

S oceana mi stiže pjesma

slatki glas bivše ljubavnice.

Sjedeći na jednoj hridi ona se svlači

dok je slušam jednim uhom

i jednu zvijezdu mog djetinjstva.

Hangzhou, 1992

散步

脸向东

鼻子向西

手掌石子般

踢开

指甲割破

大地的血脉

我躺下

潜入河流

倏忽出现

在场

1990, 拼

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Šetnja

Nasuprot istoku

nosom prema zapadu

Izbačenog dlana

kao crijepl s krova

Noktiju iščupanih

vene zemlje

Ispružam se

uranjam u rijeku

I brzo izranjam

na vrhu planina

Hangzhou, 1990

再远一点

再远一点

我们将看到
人群像砂粒
堆砌在一起
彼此相似

再远一点

我们将看到
房屋像贝壳
或仰或卧
难以分辨

再远一点

我们将看到
城市在陷落
市民们纷纷出逃
搭乘超员的旅客快车

再远一点

1988, 杭州

S veće visine

S veće visine

Vidjet ćeš mnoštva

kao zrna pijeska

nagomilana

sva ista.

S veće visine

kuće će biti

kao školjke

okrenute gore ili dolje

teško raspoznati.

S veće visine

vidjet ćeš

pobijđen grad

žitelji bježe poput stada

u pretrpanim vlakovima

S veće visine

Hangzhou, 1988

分割

月光把建筑物的头分割

成三角的形状

圆弧的形状

把悬铃木的枝叶分割

成鸟的形状

羽毛的形状

无垠的大海也被分割

还有我们脆弱的心灵

有谁看见？

1992年，杭州

Razdvajanje

Mjesečina razdvaja krovove zgrada

pretvara ih u trokutove,

u kružnice, u lukove

grane i listove platana

oblikuje ptice

oblikuje pera

beskrajno more također se razdvaja

kao naše krhke duše -

ali tko ih je ikada video?

Hangzhou, 1992

关于鱼的诗

我喜欢把汽车看作单词
单词容易改变词性
比如打一个 U弯
就可以获得形容词
它们相互撞击，在高速公路上
有时会产生全新的句子
把车开进太平洋吧
海水知道如何润色
我们侧身游出车门
顷刻发现一首关于鱼的诗

1993, 加利福尼亚

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Pjesma o ribama

Volim zamišljati da su automobili riječi.

Riječi lako promijene vrstu.

Jedan zaokret u okuci, primjerice,

i naći ćete jedan pridjev.

Sudariš se na auto-cesti

i rodi se nikad čuvena rečenica.

Ako vozite svoja kola na Pacifik,

morska voda znat će ih uljepšati.

Isplivajte iz automobila i

brzo ćete imati pjesmu o ribama.

Kalifornija, 1993

Tama

Otvaram jedna vrata

Prolazim ih

Jedna druga vrata

Prolazim ih

Stavljam svoju ruku oko

pleća sjene

borim se s njom

prisiljavam ju da dodirne tle

Ona mi dopušta to činiti

ostaje nepomična na tlu

ali ja uvijek ostajem

pod prijetnjom

Hangzhou, 1991

如何才能把时间挽留

如何才能把时间挽留

像一个远方来的亲人

而不是一片落叶随风飘逝

如何才能把时间分割

像青草一样咀嚼、反刍

消化在动物的胃里

如何才能让时间睁大眼睛

加入我们细心的阅读

或随着音乐的节拍起舞

如何才能让时间开口说话

让他站在世界的讲台上

成为我们大众的导师

1992, 杭州

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Kako zadržati vrijeme

Kako zadržati vrijeme

kao rođaka koji je došao iz daleka

ali nikako kao list kojeg odnosi vjetar

Kako presjeći vrijeme

kao zelenu, sažvakanu travu

u ustima krave

Kako probuditi vrijeme u svijetu

da čita našim otvorenim očima

da ustane i pleše u ritmu života

Kako navesti vrijeme da predaje

o životu, da više govori

da bi bilo naš novi vodič

Hangzhou, 1992

梦想活在世上

树枝从云层中长出
飞鸟向往我的眼睛

乡村和炊烟飘过屋顶
河流挽着我的胳膊出现

月亮如一枚蓝蓝的宝石
嵌入指环

我站到耳朵的悬崖上
梦想活在世上

1990, 杭州

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Sanjam da živim u ovom svijetu

Grane se rađaju iz oblaka

k meni žurno letе ptice

Krajolici i dimovi, povijaju se iznad kuća

rijeke protječu uzduž mojih ruku

Mjesec je modri safir

uglavljen u prsten

Stojim nad ponorom uha

sanjam da živim u ovom svijetu

Hangzhou, 1990

诗

一个
纯净的
少女

躺在
海边的
沙滩上

她的
头发系
着白云

一起
被浪花
淹没

1989, 杭州

Pjesma

Jedna

nedužna

djevojka

opružena

na

pijesku

njene kose

spletene

nanosima oblaka

sve to

progutalo

more

Hangzhou, 1989

女人之花

她的身躯是一朵花

开放在黑色的凤凰座椅上

她的头颅是花蕊

从皙白的颈项间伸出

这是一朵浮游的花

像大海涌起的雪浪

这朵花在人丛中出现

黄色的花红色的花

修长的大腿如花茎

伸向岌岌可危的大地

1990, 杭州

Žena-cvijet

Njeno je tijelo cvijet
procvao na sjedalu jednog feniks bicikla
njena glava je tučak
na kraju čistog bijelog vrata
ploveći cvijet
poput morskih valova
cvijet se pojavljuje u mnoštvu
cvijet žut, cvijet crven
njene tanke butine su stabljike
koje se protežu prema opasnom tlu

Hangzhou, 1990

心灵的水面

我喜欢在你面前
让你额头的灯光
映照我心灵的水面

那束亮丽的秀发
如村庄散落河岸
芳香随风飘溢

当我俯身向下
你鼻梁的船只
倏然远去

1991, 杭州

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Rijeka mojih misli

Volim stajati pred tobom

i puštati tvoje čelo da osvjetljava

rijeku mojih misli

Tvoje bujne kose

rasipaju se na svojim obalama kao sela

njihov miris pluta u vjetru

Kada se približim

lađa tvojeg nosa

brzo uzmakne

Hangzhou, 1991

绿风

风来自高楼的峡谷
经过有花瓶的窗台
将一束花的叶子吹落
而让另一束花只留下叶子
风吹在她忧愁的脸上
她的眼睛显得迷惘
风轻轻解开她的衣裙
她的乳房多出一只
风倾压在她身上

1989, 杭州

Zeleni vjetar

Vjetar koji je izbio s dna kanjona građevina
nadlijeće jedan prozor i njegove vase s cvijećem,
otpuhuje listove jednom cvijetu,
peteljke drugom ne štedeći ništa osim njegova lišća.

Vjetar doseže tužno lice jedne žene
očiju izgubljenih u mislima.

Vjetar raširuje polagano njenu haljinu
puneći je još jednim grudima.

Vjetar se svom težinom priljubljuje uz nju.

Hangzhou, 1989

芙蓉湖

一次我驾舟在芙蓉湖上
一位少女在岸边沉入遐思
她夏装的扣眼里闪烁着微光
我驶近她，向她发出邀请

她惊讶，继而露出了笑容
暮色来到我们中间，缩短了
万物的距离，一颗隐微的痣
比书籍亲近，比星辰遥远

1992，厦门-杭州

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Jezero Lotosa

Jednom dok veslah Jezerom Lotosa, na obali vidjeh

mladu ženu, izgubljenu u svojim mislima.

Gumbi njene ljetne haljine blistaše na suncu.

Približivši se, pozvah ju da mi se pridruži.

Ona se trže, potom nasmiješi.

Večer padaše oko nas, brišući

sve razdaljine, mjesto suptilne ljepote

bliže od knjige, udaljenije od zvijezde.

Xiamen-Hangzhou, 1992

数字和玫瑰

毕达哥拉斯在直角三角形的斜边上
弹拨乐曲，一边苦苦地构想着
那座水晶般透明的有理数迷宫
他的故乡在爱琴海的萨摩斯岛
从小就没有想要做水手，也没有被
萨洛尼卡城里的漂亮姑娘诱惑
数字成为他心中最珍重的玫瑰
那些绯红、橙黄或洁白的花朵
巧妙地装饰着无与伦比的头脑
敦促其写下著名的断言：万物皆数
佛罗伦萨的莱昂拉多曾设法凑近
把妩媚的小美人吉勒芙拉撂在一旁
~~终因格物致知~~

2000, 麦德林

Broj i ruža

Pitagora je svirao glazbu na hipotenuzi
razvijajući sustav racionalnih brojeva,
labirint jednako proziran kao kvarc što je.
On je živio na otoku Samosu u Egejskom moru.
Kao dijete, on nikad ne poželje postati moreplovcem.
Ni lijepo djevojke iz Soluna nisu ga zavele,
brojevi bijahu izabranice njegovog srca.
Grimizni, narančasti, žuti ili savršeno bijeli, ti cvjetovi
bijahu savršen izraz njegovog duha kojem ne bi ravnog,
koji ga nagna da napiše svoje čuveno "sve je broj".
Leonardo da Vinči, u Firenci, posveti se tom načelu,
zanemarujući čari mlade Ginevre,
Da bi ga se na kraju odrekao - ali mi ne znamo zašto.

Medellin, 2000

笛卡尔

岛屿存在了数千年

一个衰落的贵族之家

像伊比利亚的维加

海平面悄悄地上升

几何体隐匿在水下

不安、敏感、生性孤僻

等待船只和旗帜

等待克里斯蒂娜女王

徒然把灵魂的激情奉献

1994, 加利福尼亚

Descartes

Poput Lope De Vege iz Španjolske,
kao otok star tisuće godina,
rođen u plemičkoj obitelji koja je propadala

Poput razine mora koje se lagano uspinje,
skrivajući pod vodom svoju usamljeničku geometriju,
bijaše nemiran, tankoćutan, ekscentričan

Očekivaše lađu koju posla po njega
Kraljica Kristina
spreman predati svoju gorljivu dušu.

Kalifornija, 1994

夜 航

1

她端坐不动
双臂怀抱
谜一样诱人的
等腰四边形

2

当她抬起头
那棕色发架下
两颗鲜嫩的葡萄
迅速被我吞吃

3

美腿舒展
仿佛停滞的钟摆
海浪在增高
睡意在减少

嫣然一笑

露出两行牙齿

犹如开裂的石榴

悬浮在空气中

1999, 爱琴海

Noćna lada

1

Ona sjedi nepomično
prekriženih ruku
četvorostrano istokračna
očaravajuća poput zagonetke

2

Kad podigne glavu
njene su oči pod smeđim vlasima
grožđana zrna svježa i nježna
ja ih brzo proždrem

3

Njena se lijepa noga proteže
kao nepokretno klatno.
Morski valovi bujaju,
moj san isparava.

Njen brzi osmijeh
otkriva dva reda zuba
kao mogranj
ovješen u zraku

Egejsko more, 1999

回声

如果你以为

如果你以为

这座房子

倒塌以后

倒塌以后

我们的故事

就会就会

结束结束

你和我你和我

会重新重新

开始生活

你 错 啦

错 啦

1990, 杭州

Odjek

Ako vjeruješ

ako vjeruješ

da se jednom ova kuća

srušila

srušila

naša povijest

bit će sada bit će sada

završena završena

ti i ja ti i ja

živjet ćemo opet

kao novi kao novi

ti se varać

ti se varać

Hangzhou, 1990

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

漫 游

我在五色的人海里漫游
林间溪流中飘零的一片草叶

一切都是水，一切都是水
时间自身的船体掉过头来

顺着它蜿蜒的航线而下
一座白柱子的宅第耸立在河岸

斑鸠的飞翔划破了天空的宁静
远处已是一片泛紫色的群山

1993, 加利福尼亚

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Lutanje

Ja lutam morem obojenim ljudima

kao list odnesen šumskim potokom.

Sve se nalazi u vodi, sve se nalazi u vodi.

Vrijeme se okreće se kao prova neke lađe

slijedeći svoju krivudavu putanju.

Kuća na bijelim stupovima uzdiže se na obali.

Divlja golubica razdire smirenost neba.

U daljini su brjegovi grimizni.

Kalifornija, 1993

罗马古道

从前我曾走过这条路

风景依然历历在目

隧道、小溪、葡萄园

铁道线弯来又弯去

同样是上上下下的乘客

只不过会说英语的人多了

亚平宁的雨斜落在玻璃上

时光犹如暮色中的炊烟

飘走了又被风吹回来

但那只是偶然的相聚

如果你遇见旧时的恋人

最好把她当成一次回忆

2005, 罗马-佛罗伦萨

Stara cesta

Jednom sam hodio tom cestom

Krajolik se jasno vraća -

tunel, rijeka, vinogradi

Tračnice čine brojne zaokrete

Kao i onda, putnici ulaze i izlaze

samo ih je tada više govorilo engleski

Kiša s Apenina pada ukoso po prozorima

Vrijeme odlazi lebdeći kao dim

vjetar nam ga donosi

Sve dolazi samo jedanput

Ako susretneš bivšu ljubavnicu

Poštuj je kao uspomenu.

Rim - Firenca, 2005

尼亚加拉瀑布

蓝色之上的白色
被蓝色包围的白色
像沉溺于梦幻的死亡

鸟的羽毛多于游人的发丝
鸟的嘴唇比情侣的嘴唇
更早触及云母的雨帘

我随意说出几个名字
让它们从水上漂走
和黑夜一起降临

一枚失血的太阳颤抖了
向死亡再进一步
一千只冰凉的手伸入我的后颈项

1994, 纽约-安大略

Slapovi Nijagare

Nad plavim, bijelim.

Oko plavog, bijelog

kao smrt okružena snovima.

Ptice imaju više perja no turisti vlasti.

Užurbanije no usne zaljubljenih, njihove usne
ljube zavjesu od kiše.

Odmoran spuštam nekoliko imena
niz vodu. Ona otječu
dok pada noć.

Blijedo sunce drhti. Jedan korak
više k smrti. Tisuće ledenih ruku
dolaze trljati moju šiju.

New York - Ontario, 1994

棕 榴

躯干高大、挺拔
用来营造房屋
绿色的枝桠和长叶
用来搭建篷顶

果实的颜色
由浅灰变殷红
再转紫或黑
用来喂母猪和公牛

小小的草丛
用来储存雨水
粗壮的手臂，支撑起
一个穷苦的国家

2000, 哈瓦那

Palme

Debla prava i visoka

za graditi kuće.

Grane i dugi listovi

za gradnju krovova

Boja voća

prelijeva se od sive do grimizne

potom u grimiznu ili crnu

za hraniti svinje i stoku

Na pola visine, pod pazuhom, travke

hvataju i zadržavaju kišnicu.

Snažne ruke podupiru

jadnu zemlju

Havana, 2000

厄尔布尔士山

它高高在上
把外高加索的寒风阻拦
也把里海的鱼阻拦

斯文·赫定曾经策马扬鞭
从它的夹缝中穿行而过
带着诺迪克人的稚气

像一枚古旧的邮票
贴在天空的信笺上
被旅行者用剪刀裁下

2004, 德黑兰

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Planine Elbursa

Uzdižu se veoma visoko
zaustavljaju studen s Transkavkazije
i ribe u Kaspijskom moru.

Jednom je Sven Hedin pucnuo svojim bičem
 prolazeći na konju kroz njihove procjepe
 u svojoj nordijskoj naivnosti.

Zalijepljene kao stara poštanska marka
na nebeskom pismu
da budu odrezane škarama putnika

Enzeli - Teheran, 2004

细 流

在伊斯法罕旅店的庭院里
喷泉的细流潺潺不息
一整个夜晚陪伴在枕边

两个伊朗少女住在隔壁
她们有时说话，有时消失
像高原上的河流

一株硕大的椰枣树耸立在窗外
在没有月光的夜晚它就是月光
静静地照耀着细流和梦

2004, 伊斯法罕

Mlaz vode

U jednom svratištu u Isfahanu

mlaz vode iz fontane

žubori cijele noći uz moje uho.

Glasovi dviju mladih Nizozemki

dolaze i nestaju u susjednoj sobi

kao rijeke na iranskoj visoravni

Pod prozorom jedna ogromna palma -

mjesecina u noći bez mjeseca,

mirno sija na fontani i u snu

Isfahan, 2004

朗诵

铜锤敲响并不意味着丰收季节的到来
穿短袖衬衫的钢琴师挥舞着手臂
在听众的感官全部打开之后
女主持用一种委婉的语调说话

可我们住在彩虹桥的那一头
把洗净的衣服晾在银河树的枝桠上
或许我们对地球已无话可说
各自驾着布兰登堡门顶上的马车离去

2004, 柏林

Čitanje

Odjekuje gong ali ne zbog žetve.

Pijanist kratkih rukava podiže ruke.

Nakon što je privukao pažnju publike
hostesa izgovara odmjerene riječi.

Ali mi živimo na drugom kraju duge,
naša se odjeća suši na Mliječnoj Stazi.

Možda nećemo imati riječi za Zemlju
odlazeći na konjima s Brandenburških Vrata.

Berlin - Kopenhagen, 2004

飞 行

当飞机盘旋，上升
抵达预想的高度
就不再上升

树木和飞鸟消散
浮云悄悄地翻过了
厚厚的脊背

临窗俯瞰，才发现
河流像一支藤蔓
纠缠着山脉

一座奢华的宫殿
在远方出现
犹如黄昏的一场游戏

所有的往事、梦想和
人物，包括书籍
均已合掌休息

2000, 麦德林

Let

Avion gradi krugove

sve do visine svojeg leta.

Dalje se neće uspinjati.

Ptice i drveće nestaju,

mirno plutajući oblaci

se okreću.

Kroz okno se vidi

rijeka kao penjačica

obješena na sierru.

Jedna luksuzna palača

vidi se u daljini -

igračka u sumraku

Sve stare stvari -

snovi, ljudi, knjige,

počivaju sklopljeni

Bogota - São Paulo, 2000

最高乐趣

请客人们旅行吧

美丽的金斑蛾

鼷鼠腓红的手

开蜡花的灌木丛

小溪的喧响之流

青草在身后起伏不定

人们在树上涂抹糖浆

罗得之妻在逃离时回望

顷刻化为一根盐柱

夜晚不知道夜晚的吟唱

孤独不知道孤独的美妙

没有时间的最高乐趣

1993, 加利福尼亚

Najveći užitak

Neka putuju, gosti -
lijepi noćnjak zlatnih krakova,
krtica grimiznih ruku,

procvala grmlja jutrom,
potok koji žubori,
travku koja se zeleni.

Netko boji sirupom stablo,
Lotova žena se osvrće i iznenada
postaje kip od soli.

Noć ne poznaje pjesmu noći,
samoča ne poznaje čudo samoče,
najveći užitak ostaje izvan vremena.

Kalifornija, 1993

幽居之歌

1、天使的早点

预言家的嘴
幻想的前额

赤裸的人们相爱
异己的玻璃托盘

触摸之吻
黄色覆盖了一切

心的空寂
马匹的嘶鸣

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Pjesme mirnog života

1. Doručak anđela

Usta proroka

Čela sanjara

Nagi ljudi se zaljubljuju

I nečija staklena zdjela

Poljupci i milovanja

žuto preko svega toga

Napušteno srce

Njištanje konja

2、怀念肖邦

数个世纪的梦

开始雕刻一张脸

落叶和岁月的歌

在自身以外扎下了根

溺死的少女的眼睛

遗失在水的记忆中

贞节无形的花

开在沉默的昏黄之茎上

2. Nedostaje mi Chopin

Nakon više stoljeća

snovi počinju rezbariti lice

Pjesma mrtvog lišća i godine

ukorijenjeni izvan nje

Oči utopljene djevojke

izgubljene u pamćenju vode

Čedan nevidljivi cvijet

Rađa se na blijedoj žutoj stabljici

3 歌

赤足的光芒
落叶的簌簌之声

昆虫的衣饰
车轮的欢愉之歌

波浪破碎
使我们陷入白色

一个世界堕落
犹如游牧部落的母亲

3. Pjesma

Blistave bose noge

šušte na suhom lišću

Odjeća kukaca

sretna pjesma kotača bicikla

Jedan se val slama

padamo u bijelu pjenu

Svijet degenerira

kao majka nomadskog plemena

4、万事万物

卧室里盛开着玫瑰
地面上散落着苹果

电话铃声不断响彻
在手臂和脚踝之上

一只年轻羚羊的血
在月亮的公园里闪烁

没有眉头的鱼跳跃
在我隐秘的身体近旁

4. Sve

U sobi procvjetala ruža

Na tlu rasute jabuke

Telefon zvoni bez prestanka

na golim rukama i zglobovima

Krv mlade antilope

sija u parku na mjesecini

Riba bez obrva poskakuje

kraj mog nevidljivog tijela.

5、骚动的树木

火焰的跃动，星辰的闪射
可以看作布道

暖风轻拂着白云
时间的重量在增加

巨石在阳光中显现
碎裂成片断

使一列行进的火车倾覆
奉献出多具死尸

5. Uznemireno drveće

Odsjaji plamenova, svjetlucanje zvijezda

mogu biti viđeni kao male opomene

Topli vjetar miluje oblake

vrijeme se uvećalo

Ogromna hrid izranja na suncu

rasprskava se u tisuće krhotina

Jedan se vlak prevrnuo

ostavljajući mnogo lješeva

6、开花的骨头

在我的身后
土地簇拥着

秋天来到，转眼间
桂花的香气弥漫

一位少女俯身
捧着我的脸庞

她稚嫩的小手
渗出了鲜血

6. Rascvale kosti

Zemlja me prekriva

pritiskajući sa svih strana

Kad dođe jesen

zrak miriše po blagom osmantusu

Jedna djevojka se naginje

podiže moje lice

Iz njenih tankočutnih ruku

kaplje krv

7、微小的卧室

一部书：一片海洋

负载了多少文字的小船

雄鹰般的眼睛巡视着

捕捉这个或那个单词

拱门，桥梁，黄玉之塔
珠宝，尸衣，矮小的麦束

挑逗性欲的粼粼水波

在幽暗的天花板上流淌

7. Sobica

Knjiga je kao malo more

koje nosi lađe riječi

Oko patrolira kao grabljivica

spremno ugrabiti poneku riječ

Nadsvodena vrata, most, žuta kula,

nakit, pokrov, klica žita

Bistri valovi mame strasti

plove preko tamnog stropa

8、午后的生命

午后一阵突来的风

在蔚蓝的天空飘忽

围绕着自身翻转

在流水的催促之下

它避开飞鸟的眼睛

选择了僻静的居所

而死亡犹如深厚的土地

承受了人类所有的过错

8. Poslijepodnevni život

Poslije podne vjetar iznenadno

udara duboko plavo nebo

Vrti se, pada, opet, ponovo,

potisnut tijekom vode,

Izbjegava oči ptice u lijetu,

bira sebi zaklon da se smjesti

Smrt kao duboka zemlja

prihvaca sve ljudske grijehove

9、多手之躯

它占据了硕大的空间
而我到过更远的地方

一片叶子：一只小手
沐浴了阳光、空气和水

我用手指拧下它的手指
另一只稚嫩的手迅速成长

多么粗壮挺拔的躯体啊
有谁能够从心灵上靠近

9. Tijelo u brojnim rukama

Ono zauzima ogroman prostor

ali ja putujem mnogo dalje

Komad lista je kao odsječena ruka

koja se kupa na suncu, zraku i kiši

Svojim prstima kršim njegove,

druga ruka izrasta, tankoćutna

Kako je ravno i snažno ovo tijelo

no tko se može približiti njegovom umu

10、乱石的岁月

赏心悦目的秋天
脱衣在水上

瞬息逝去的美
像飘坠的月光

带刺的星星和树叶
飞满了天空

巨大无边的沙漠
唯一的石块在淌血

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

10. Godine pokrivenе kamenjem

Ovo je lijepa jesen

Neznanka se svlači pokraj vode

Trenutak ljepote

ljeska kao mjesečina

Listovi i trnovite zvijezde

uspinju se da ispune nebo

U bezgraničnim pustinjama

plače jedan usamljeni kamen

11、潮湿的沉默

世界向一颗栎树倾斜
走近，迈着下午的脚步

秋天的上衣宽松整洁
发梢微微弯向河岸

而白露在青草上闪耀
跳动着少女的心

用她那眼睛的叶片
遮住了星星的话语

11. Vlažna tišina

Svijet se nagnje prema jednom hrastu,

bliži se koracima popodneva

Prostran i nov je ogrtač jeseni

njegove vlasti naginju se nad obalu

Bijela rosa svjetluca na travkama

lupa srce djevojke

Ona zaustavlja riječi zvijezda

listovima svojih vjeđa

12、伸长的躯体

当我越过栎树之巅
望见光溜溜的山崖
落叶在身后发出笑声

我生来就在树上
我的身躯是你的两倍
手臂在夜晚更加洁白

一场春雨把赤足浇灌
密封的姓名缠绕着枝条
束缚之水向前奔流

12. Ispruženo tijelo

Preko vrška hrasta

nazirem glatku stijenu

iza mene smije se mrtvo lišće

Rođen sam da živim u drveću

dva puta sam viši od vas

a noću su mi ruke bjelje

Proljetna kiša orošava moje bose noge

skriveno ime se omotava oko grane

voda odlazi brzo

13、夜

夜封住了她的唇

玉米的唇

夜分开了她的腿

杏仁的腿

夜深入她的躯体

香蒲的躯体

夜来到这个世界

谁能够避而不见

13. Noć

Noć zatvara svoje usne

usne od žita

Noć otvara svoje noge

noge od bajama

Noć prodire u njeno tijelo

tijelo od trstike

Tko to može izbjegći

noć dolazi u naš svijet

14、黑暗的果实

我把舌头伸向世界

随处可闻苹果的芳香

剥了皮的香蕉在腐烂

红红的柑桔把核吐弃

李子树从夜的怀抱里醒来

探出许多白色的脑袋

这是一个梦游的时刻

多少贪婪的嘴张开着

14. Crno voće

Plazim jezik u svijet -

posvuda miris jabuka.

Oguljena banana je istrunula,

ispunjeno sjemenke crvene naranče.

Šljiva se budi u njedrima noći,

rasprostire svoje bijele glave.

Evo stiže vrijeme sna -

koliko pohlepnih usta?

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

15、鱼

只有刺秩序井然

陌生的日子和水

鳞片的呢喃

夜与波浪纠缠一起

尾鳍挨着尾鳍

犹如时光的守护者

充满渴意的嘴唇

吸下了又一口空气

15. Ribe

Riblje kosti savršeno su simetrične

Čudni su dani i voda

Njihove lјuske cvrkuću

noć i valovi se miješaju

Repovi jedan uz drugi

poput čuvara vremena

Ožednjele usne

gutaju još zraka

16、月亮的桥

月亮的桥通向马萨诸塞

通向窗外的一片桉树叶

月亮的桥穿越厚厚的墙

返回到词语的家园

月亮的桥闭上冰冷之唇

忍受着太阳的早泄和不育的痛苦

丧失记忆的黑暗的双乳

为我们竖立了不朽的丰碑

月亮的桥通向眉头和子宫

弥补了这个世界的空虚和不足

16. Mjesečev most

Mjesečev most doseže Massachusetts

Jedan list kraj prozora

Mjesečev most prelazi široki zid

okreće se k domovini riječi

Mjesečev most zatvara sleđene usne

podnosi preranu sunčevu ejakulaciju

Dvije dojke gube pamćenje u tmini

uzdignute kao putokaz izvan vremena

Mjesečev most doseže čelo i rodnici

i ispunjava nedostatnost svijeta

17、已经迟了

骑马穿过夜晚

语词在那里堆砌

处女的血和眼泪

无休止地坠落

太阳的脸，湖泊的脸

变成了腐朽的面具

水晶之柳，水的白杨

一柱被风吹散的喷泉

17. Već prekasno

Jašem kroz noć na konju

gdje se nagomilavaju riječi

Krv i suze jedne djevice

beskonačno kaplju

Lice sunca, lice jezera,

postaju istrule maske

Kristalna vrba, bijela vodena topola

vodoskok otpuhan vjetrom

18、幽居之歌

花瓣零落犹如钟声鸣响
还有印度墨水、银纸、涂色纸

纯净的眼睛和睫毛
随处可见时间的碎片

从身躯之外伸出一只手
触摸了已故明星的下颚

一只小鸟在梦中尖叫
灰色之夜的又一次显现

杭州， 1992

18. Pjesma o mirnom životu

Latice otpadaju kao zvuci sa zvona

Tinta, srebrni papir, papir za slikanje

Čiste oči i trepavice

posvuda miris vremena

Pružam ruku i dodirujem

filmsku zvijezdu na kalendaru

Ptica kriči u mom snu

siva noć se vraća.

Hangzhou, 1992

绿 血

我从北方回来，夜已经很深

我进屋后返身关门

发现了台阶下的树叶

这是从被台风刮倒的

法国梧桐上掉下的

树的躯干已被拖走

我好像看见一摊血

淤积在石板地上

我记得双亲大人喜欢

在树下乘凉，稍歇

谈论他们的孙子

我甚至记得他们

费劲吐出褐色瓜子的情景

那是在去年夏天

今年夏天，我不知道

今年夏天他们将怎样度过

1988，杭州

Zelena krv

Vraćajući se sa sjevera, kroz mrklu noć

ulazim u kuću, zatvaram vrata

i na stubama nalazim

sikomorine listove

otrgnute tajfunom

stablo i listovi već su odneseni.

Vjerujem da vidim lokve krvi

osušene na kamenim pločicama.

Sjećam se roditelja kako izlaze udahnuti zrak

pod ovim drvetom razgovaraju

o svom unuku, sjećam se

te scene, nanovo vidim kako sjede

pljujući crno zrnevlije.

Bilo je to prošlog ljeta.

Ovo ljeta ne znam

što će im se dogoditi.

Hangzhou, 1988

1

明亮清澈的水面
燕子在天空飞翔

对于小小的湖泊
它就是一架歼击机

2

两支木桨摇响
一个瘦瘦的老家伙

滋润的船体
委身于湖面

3

青山倒映在湖中
那碧绿的水波下

可有烈炎的森林
鱼儿和猎人一起巡游

4

一阵微弱的凉风吹过
湖上漾起了层层涟漪

湖水的心事重重
徒有冷漠的外表

5

一大群人爬上了岸
他们的面孔像鱼鳞

阳光似刀片切割下来
被茂密的树枝遮拦

6

黑夜来到我们的周围
有人扔下一块石子

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

可以听见一种声音
在湖上久久地回荡

1996, 杭州

NEKOPIRATI

1.

Iznad bistre površine

lastavica prolijeće nebom

za to sićušno jezero

to je bojni avion

2.

Dva drvena vesla njiše

mršavi starac

voda prijanja

uz vlažnu oplatu lađe

3.

Jezero odslikava planine

pod dubokim zelenim valom

možda je dolje tropска šuma
kojom patroliraju ribe i lovci

4.

Lagani svjež povjetarac
mreška površinu jezera

jezero ima mnogo briga
ono je samo prividno mirno

5.

ljudi izranjaju na obalu
lica su im poput krljušti

sunce siječe kao sječivo
zaustavljeni gustim granjem

6.

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Tmina nas prekriva

netko baca kamen

Čuje se

objek

Hangzhou, 1996

宝石山

柳丝漂漾在湖上

被一簇簇桃花

分隔

断桥向西

雨点一样密集的情侣

向西

早春二月

青郁的宝石山上

是谁的嘴唇开口说话

1994, 弗雷斯诺

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Brijeg Baoshi

Listovi vrba drhte iznad Zapadnog Jezera
naizmjenično jedna breskva, jedna vrba,
sa stablima bresaka u cvatu

Zapadno od Slomljenog Mosta
mnogo zaljubljenih kao kišne kapi
prema zapadu

Veljača, početak proljeća,
na zelenilom obilnom Brijegu Baoshi
čije se usne otvaraju da bi govorile?

Fresno, 1994

故乡的美人

多年以后我返回了故乡，
在一口古老废弃的水井边
遇到了从前镇上的美人。
她少女一般轻盈的体态，以及

从舌尖发出的哧哧的笑声
既让我惊讶又感到亲切。我想起
那些游历过的地方，想起
那些妇女，她们相异的舞姿

犹如波浪把时光分隔，把我们
分隔。恍惚之间，她已经
车身离去，只留下一个背影
又教我想起她年轻时的丰韵。

2000，麦德林

Ljepotica iz mog rodnog grada

Nakon mnogo godina vratih se u svoj zavičaj

i pokraj starog napuštenog bunara,

iznenada sam ponovo vidio negdašnju ljepoticu grada.

Još uvijek vitka kao kakva mlada djevojka, i

njen smijeh teče u malim valovima s ruba njenih usta,

iznenadujući me svojom nježnošću. Sjećanja nadiru,

o svim mjestima koja sam posjećivao, o svim

žene koje sam viđao, o tome kako su plesale

kao valovi koji razdvajaju vrijeme, razdvajaju nas.

Dok sam izgubljen u sjećanjima, ona je već

otišla, ostavljajući samo svoju siluetu

da me podsjeća na čari svoje mladosti.

Medellin, 2000

回想之翼

当我忆及遥远的往昔
怀着兴味，听从幻想的劝告
一双因患冻疮而肿大的手
在白色的窗帘布后出现
一位死去很久的亲人的脸
一片淡紫色的幽远
被一个感觉的鼹鼠丘破坏
像一座石板地的旧式楼房
以此伤害了黑夜的眼睑
一把精心制作的扶手椅
和一个并不丰富的藏书架
回想之翼的两次扑动

1994, 弗雷斯诺

Krila sjećanja

Kad se, užurban znatiželjom, pokoravajući se snu,
sjetim svoje daleke prošlosti,
dvije ozebale ruke
pojavljuju se iza bijelog zastora,
lice bližnjeg, davnp umrlog,
udaljeno sjećanje boje lavande
koje postaje mišja rupa
i starinska kuća popločana kamenom,
koja ranjava vjeđe mračne noći
i naslonjač brižno izrađen
i polica s nekoliko knjiga –
dva zamaha krila sjećanja.

Fresno, 1993

橡 皮

萤火虫闪烁着从窗外飞过
青蛙在田野里有节奏地鸣叫
屋子里女人的交谈继续着
男孩坐在我身边，悄悄地

把手伸进花布短裤的内侧
快感像波浪，迅速流遍全身
随后是新一轮的迷藏，直到
母亲们厌倦了古老的话题

我躺着，回味适才那个梦
盯住那双行将缩回的手
仿佛过去年代的一丁点亮光
延伸到万里之外的今夜

2000, 麦德林

Skriveno i traženo

Kroz prozor bljesak krijesnica.

U poljima ritmično kreketanje žaba.

U sobi naše majke raspravljuju otvorena srca.

Dječak pokraj mene mirno tražeći svoju gumicu

iznenada stavlja svoju ruku u moje gaćice.

Valovi užitka preplavljaju moje tijelo.

Red je na mene, ponavljam isto,

Dok nam se majke ne umore od starih tema.

Sada, opružen, sjećam se,

očiju uprtih u tu ruku koja se povlači

živa kao bljesak, ispružena

Između onda i sada, tisuće milja.

Andi, 2000

村姑在有篷盖的拖拉机里远去

我在乡村大路上行走
一辆拖拉机从身后驶过
我悠然回眸的瞬间
和村姑的目光遽然相遇

在迅即逝去的轰鸣声中
矩形的篷盖蓦然变大
它将路边的麦田挤缩到
我无限扩张的视域一隅

而她头上的围巾飘扬如一面旗帜
她那硕大无朋的脚丫
从霍安·米罗的画笔下不断生长
一直到我伸手可触

1988年，杭州

Mlada seljanka se udaljava na pokrivenom traktoru

Išao sam jednom seoskom ulicom
jedan traktor je dolazio iza mene
točno u tom času okrenuh glavu
moje oči susretoše oči jedne mlade seljanke

Čim prođe grmljavina stroja
nadstrešnica prikolice učini mi se ogromnom
a majušnim žitno polje uz rub ceste
u stiješnjrenom kutu mojeg prividjenja

Ali šal na njenoj glavi još leprša poput barjaka
i njene su noge veće no u prirodi
kao da bijahu izišle iz kičice Miroa
ispružene zauvijek prema mojoj ruci.

Hangzhou, 1988

疑问

把头伸出有铁栏的窗户外
把椅子敲碎在膝盖面前
冬天的风从梧桐的肚皮上溜走
落叶的影子在泥土上摇曳并消失
犹如雪飘在湖上被水溶化
大人物坐着轿车去上班
孩子们被一个个小小的愿望驱赶
我们活在这个世界上
像一梭子弹穿过暗夜的墙

1989, 杭州

Pitanje

On se uvlači među prečage prozora
slama stolicu u komade na svom koljenu
zimski vjetar užurban izmiče trbuhu platana
sjena mrtvog lišća povlači se po tlu i nestaje
kao snijeg što pada u jezero i rastapa se u vodi
važni ljudi odlaze u urede u svojim kolima s vozačima
dok su djeca potaknuta samo jednom malom željom
živimo u ovom svijetu kao puščano zrno
koje probija crni zid noći.

Hangzhou, 1989

保留的记忆

我记得那是一个夏天
一只绿色的甲壳虫
在我摊开的诗集上爬行
它来到大卫·依格纳托的名字旁
久久不肯离去
它参与了我的阅读
我满怀喜悦的心情
用最小的手指
轻轻摁着它的腹部
转眼之间
它已经躺在那儿
变成了一行注记
它分享了我的快乐
一直保留在我的记忆里

1988, 杭州

Ustrajnost sjećanja

Sjećam se toga, bijaše ljeto:

jedna zelena gusjenica je puzila

po otvorenoj zbirci poezije

zaustavila se kraj imena Davida Ignjatova.

Dugo vremena, ne htijući otići,

pratila je moje čitanje. Radostan,

najmanjim od svojih prstiju,

nježno sam dodirnuo njen trbuš.

U tren oka

ona se pretvorila

u fusnotu.

Ona je podijelila moju sreću

i ostala ustrajno u mom sjećanju.

Hangzhou, 1988

跳绳

每一棵光洁的稻草
都布满了银色的月光
它们被编织成绳索

就像脚踝上的链子
那圆圈中的圆圈
也布满了银色的月光

无论眉梢、鬓角
还是手臂上的烫痕
反来复去地穿梭往来

2005, 马尼拉

Trzaj strune

Svaka stabljika riže, blistava i čista,
potpuno okupana u mjesecini
uvijena je u strunu

Kao srebrni lanac oko zgloba
kolut oko koluta
kupa se u mjesecini

Vrh obrve, sljepoočica,
trag opeklane na ruci,
sve će treperiti na struni

Manila, 2005

在水边

黄昏来临, 犹如十万只寒鸦,
在湖上翻飞; 而气温下降,
到附近的山头, 像西沉的落日
消失在灌木丛中。

我独自低吟浅唱, 在水边,
用舌头轻拍水面, 溅击浪花。
直到星星出现, 在歌词中,
潸然泪下。

1991, 杭州

Na rubu vode

Pada večer. Tisuće hladnih gavranova
skupljaju se oko jezera. Temperatura se spušta
ne obližnju uzvisinu. Zalazak sunca na zapadu
iščezava u grmlju.

Na rubu vode pjevam tihim glasom,
zamišljam sebe kako lapćem vodu jezikom
sve do pojave zvijezda u riječima moje pjesme,
i gaženja tragova suza.

Hangzhou, 1991

Cai Tianxin

ZAPADNO JEZERO ILI PET TRENUTAKA MAŠTANJA

1.

Na rubu vode¹

*Pada večer. Tisuće hladnih gavranova
skupljaju se oko jezera. Temperatura se spušta
ne obližnju uzvisinu. Zalazak sunca na zapadu
iščezava u grmlju.*

*Na rubu vode pjevam tihim glasom,
zamišljam sebe kako lapćem vodu jezikom
sve do pojave zvijezda u riječima moje pjesme,
i gaženja tragova suza.*

---

¹ Preveo Tomislav Dretar

Jedne večeri, u rano proljeće 1991., sjedio sam sam kraj Zapadnog jezera i pisao, bolje reći upijao ovu pjesmu. Ovo je portret moje mladosti. Taj dan je bio oblačan, miran i običan. Izašao sam iz svog stana, u zgradu za predavače samce, i krenuo biciklom, prošao kroz dvorišna vrata u pravcu Dječje palače, duž Xixi cestom i Baochu cestom. Ubrzao sam skrenuo desno, prošao preko Slomljenog mosta, potom vozio polako duž Baidi nasipa. Bilo je to vrijeme kada sam uživao skitati između riječi i stvari, prepustajući se zadovoljstvu imenovanja stvari. Hangzhou je bio mali grad i život je u njemu bio jednostavan. Bilo je tada u njemu svega nekoliko mjesta za zabavu. Nije bilo ni barova ni čajdžinica ni diskoploština klubova. Nije bilo privatnih automobila, luksuznih stanova niti hotela s pet zvjezdica. Društvo još nije bilo podvojeno na plave i bijele ovratnike niti na bogate i siromašne.

Iako Baidi nasip nije bio daleko od centra grada, ja sam rijetko sretao neke koje sam znao odande. Mnogo turista je bilo u području izvan grada, što je činilo da to mjesto izgledalo nestvarno. Zato što nisam živio u Hangzhou tako dugo imao sam drugačiji osjećaj svaki put kad sam hodao oko Zapadnog jezera. Da nisam bio tako željan da vidim Zapadno jezero tako često, radi nadahnuća, ne bih ništa saznao tijekom moje vožnje i vrludanja. Francuski filozof Gaston Bachelard je rekao: "U nekim trenucima pjesnikovog života, mašta se hrani stvarnošću." Ipak, pjesme koje sam napisao nemaju dodira sa Zapadnim jezerom ili gradom Hangzhoum. To popodne je bilo nekako neobično. Vozio sam se Baidi nasipom i na kraju se zaustavio na obali i promatrao hladno jezero. Kada se spustila tama i kad sam pogledao Brijeg Baoshi, našao sam nadahnuće za pjesmu. To iskustvo je bilo čudesno, riječima neopisivo, a na isti način, u takvom osobitom času, mašta stvara slike iz sjećanja. Ono što je bilo osobito rijetko i precizno bila je pjesma o Zapadnom jezeru.

Moj rodni grad leži na obali Istočnog kineskog mora, i to mjesto obiluje narančama i japanskim mušmulama u tolikom broju da ne postoji o tome službeni podatak. Rođen sam i odrastao tamo i nisam napuštao to područje dok nisam otišao studirati. Prvi put sam čuo za Zapadno jezero prije no što sam napunio devet godina. U to vrijeme Richard Nixon, predsjednik Sjedinjenih država, posjetio je prvi put Peking, a potom došao u Hangzhou. Kad su novine objavile fotografije američkih gostiju kako gledaju rive u Cvjetnoj luci, ljepota Zapadnog jezera me se još više dojmila. I sad se sjećam kako je na zidu autobusne postaje pisalo: 324 kilometra do Hangzhou, cijena karte 7.8 yuana. Ali kada sam sjeo u autobus, to je bilo za Wenzhou ili negdje bliže. Tek šest godina kasnije imao sam priliku vidjeti Zapadno jezero i grad smješten pored njega. Teško vam je zamisliti što je taj prizor značio za dječaka koji je volio maštati.

Vidio sam Zapadno jezero na putu do mog sveučilišta u Jinanu, što je bilo moje prvo duže putovanje. Kada je autobus prošao most na rijeci Qiantang, prvo što sam tamo video bilo je Pagoda šest harmonija i memorijalni muzej Cai Yongxiang². Samo se memorijalni muzej spominjavao u srednjoškolskim udžbenicima, ne i pagoda stara tisućama godina. To danas zvuči nevjerljivo. Iskreno rečeno ja sumnjam da se taj incident, poznat kao "sabotaža klasnih neprijatelja na mostu" ikad dogodio. Da je tako bilo tamo bi doista bilo pravih terorista.

Duž sjenovite Nanshan ceste prema sjeveru, Zapadno jezero se sjaji u daljini, puno dječjih maštanja. Ta vrsta otkrića se dogodila ponovo tek sedamnaest godina poslije, u "Eurostar Expressu" od Nice do Pariza.

Najinteresantniji u Jinanu su Baotu izvor i Daming jezero, jedino jezero u sjevernim gradovima usporedivo s Kunming jezerom u Pekingu.

---

² Šesnaestogodišnji dječak koji je poginuo sklanjajući deblo s pruge ispred vlaka i tako spasio živote mnogih vojnika u vlaku (prev).

Stihovi na Xiaocanglang paviljonu kažu: "Četiri strane lotosa i tri strane vrba, grad planina i pola grada od jezera". Tu Fuovi³ stihovi "ovaj paviljon na zapadnoj obali mora je star/ Jinan ima mnogo osobnosti", daje velik značaj ovom gradu s puno izvora⁴. Jedan od osam majstora pisane riječi Tang i Song dinastije, Zeng Gong, jednom je bio gradonačelnik Jinana. Nekadašnja boravišta dvojice velikih pjesnika Song dinastije, Li Qingzhaoa i Xin Qijija su se nalazili blizu Jezera i izvora. Romanopisac kasnog perioda Qing dinastije, Liu E, u svom remek djelu *Putovanja Lao Cana*, prekrasno opisuje Daming jezero u prvom poglavlju tog romana. Ipak, niti jedno od njih me nije privuklo. Bilo je to kad sam bio kod kuće u vrijeme zimskog i ljetnog raspusta kad sam boravio u Hangzhou i ostavio tragove svoje prve ljubavi pokraj Zapadnog jezera. U to vrijeme ja sam bio koncentriran na skitanje kraljevstvom matematike. Godinama nakon toga, kad sam dobio diplomu, došao sam u Hangzhou kao nastavnik i napisao pjesmu u znak sjećanja na svoju mladost. Tada sam prvi put pisao o Zapadnom jezeru.

Brijeg Baoshi

*Listovi vrba drhte iznad Zapadnog Jezera
naizmjenično jedna breskva, jedna vrba,
sa stablima bresaka u cvatu*

*Zapadno od Slomljenog mosta
mnogo zaljubljenih kao kišne kapi
prema zapadu*

³ Znameniti kineski pjesnik (712-770)

⁴ Drugi naziv ovog grada jest Grad izvora (prev).

*Veljača, početak proljeća,
na zelenilom obilnom Brijegu Baoshi
čije se usne otvaraju da bi govorile?*

3.

"Raj je ispod Suzhoa i Hangzhoua". Porijeklo te stare izreke nemoguće je istražiti. Ona ima geometrijsku imaginaciju koja ne odgovara Bai Juyiju, pjesniku iz dinastije Tang čije je "sjećanje na Jiangnan, sjećanje na Hangzhou most" (Jiangnan je područje južno od rijeke Yantze) - pjesnikovo sjećanje na djetinjstvo. Ne odgovara ni Su Dongpou⁵, pjesniku iz dinastije Song koji uspoređuje "Zapadno jezero s Xi Zi⁶, čija vanjština je uvijek zanosna". To su njegova sjećanja iz mladosti. U trinaestom stoljeću je Marko Polo je zapisao da je "Suzhou grad na zemlji, kao što je Hangzhou grad na nebu." U svojoj znamenitoj knjizi *Milijun* ovaj veliki svjetski putnik posvetio je četrnaest stranica Hangzhou, a samo jednu Suzhou. Tom je prigodom upotrijebio izraz "nebo na zemlji" (što je danas naziv za područje blizu Zapadnog jezera). Opis u *Milijunu* "najsvečanijem i najljepšem gradu na svijetu" u njegovim stanovnicima ostao je točan za Hangzhou i danas. Marko Polo je opisao njegove građane kao ljude koji vole jesti prepelice, perad i plodove mora, luksuzna vjenčanja i bankete, slike i unutarnju dekoraciju, i da grad ima, između ostalog, zapanjujući broj prostitutki, lijepih muškaraca i srdačnih žena.

Ne znam kada je ljepota Zapadnog jezera postala statistička i blijeda, čak sredstvo da uguši književne talente. Mnogi nadareni pisci

⁵ Su Shi (1037-1101), pjesnik koji je koristio pseudonim Dongpo Jushi (prev).

⁶ Znamenita ljepotica iz drevnih vremena.

izgubili su svoju maštu i kreativnost vrlo rano iz tog razloga. Lu Xun⁷ je jednom napisao pjesmu da odvrati Yu Dafua⁸ od selidbe u Hangzhou. Njegove riječi o Zapadnom jezeru glase: "što se tiče izgleda Zapadnog jezera, ono je ugodno, tamo je mnogo mjesta da se dobro jede i poigra, no ako se zagledate u njega, taj pogled na Jezero i planinu će vam umanjiti ambicije." Ova vrsta zapažanja ne potječe samo od pisaca. Od Shaoxinga, zavičaja Lu Xuna, istočno prema Ningbou, ljudi se nastoje diviti načinu života i ritmu Šangaja. To je zato što Hangzhou most, most koji izravno povezuje Ningbo i Šangaj (izbjegava se duži put preko Hangzhoua) je unesen u programe. Ranih pedesetih godina, budući gradonačelnik Šangaja, maršal Chen Yi, posjetio je Hangzhou. Uprava provincije Zhejiang zamolila ga je da kaže nekoliko prigodnih riječi. Neočekivano, u humorističnom stilu, Chen Yi je peckao: "Gradska uprava Hangzhoua je tradicionalno dobra u poeziji, kako to da gradonačelnik ne piše pjesme?" To je zapanjilo domaćine. Doista, poslije Su Dongpoea, tko se od gradske uprave Hangzhoua može ponositi svojim književnim ugledom? Poslije Su Xiaoxiao⁹, žene koja je bila u vrhu i poezije i ljepote također je teško naći kome bi zaljubljivi pjesnik Xu Zhimo¹⁰ iz Zhejianga mogao izjaviti ljubav.

Elizabeth Bishop¹¹ je napisala "Je li nedostatak maštete ono što nas tjera da idemo na zamišljena mjesta, da ne ostajemo kod kuće?" "Dom je mjesto odakle se polazi" je prva rečenica kratke proze koju sam napisao. Možda je to čudno - poslije svega, ja živim u Hangzhou, raju na zemlji. Poslije mojih studentskih ekskurzija na Sjeverno, Sjeveroistočno i Južno jezero, u prva tri ljeta devedesetih posjetio sam tri grada na obali - Fuzhou, Qingdao i Xiamen. Očito, plavo more budi maštu.

⁷ Lu Xun (1881-1936), pjesnik, pripovjedač, eseist i kritičar, zvan Ocem moderne kineske književnosti (prev).

⁸ Yu Dafu (1896-1945), pripovjedač i pjesnik (prev).

⁹ Su Xiaoxiao (?-501), znamenita pjesnikinja i kurtizana, živjela u Qiantangu, kako se prije zvao Hangzhou (prev).

¹⁰ Xu Zhimo (1897-1931), pjesnik, rođen u Hainingu, studirao u Hangzhou (prev).

¹¹ Elizabeth Bishop (1911-1979), znamenita američka pjesnikinja (prev).

Beskrajna voda ne samo da može upiti dječja maštanja, no može i obznaniti ranjenu dušu. Sveučilište Xiamen (vjerojatno najljepše sveučilište u Kini) dalo mi je nadahnuće. Njegov prostor ne samo da je blizu obale, no ima i krasno malo jezero, na kome se može voziti čamcem cijeli dan i noć. Zabilježio sam to putovanje u svojoj kratkoj pjesmi. To je bilo prvi put da se nisam zaljubio u neko drugo jezero osim Zapadnog. Možda sam tamo našao širenje Zapadnog jezera.

Jezero Lotosa¹²

Jednom dok veslah

Jezerom Lotosa, na obali vidjeh

mladu ženu, izgubljenu u svojim mislima.

Gumbi njene ljetne haljine blistaše na suncu.

Približivši se, pozvah ju da mi se pridruži.

Ona se trže, potom nasmiješi.

Večer padaše oko nas, brišući

sve razdaljine, mjesto suptilne ljepote

bliže od knjige, udaljenije od zvijezde.

---

¹² Preveo Tomislav Dretar

Knjiga Marka Pola Milijun pobudila je na Zapadu veliku fascinaciju za Istok. U isto vrijeme je potakla moja maštanja o putovanjima na Zapad. Poslije kratkog posjeta Hong Kongu u jesen 1993., požurio sam se u Sjedinjene američke države. Tamošnji egzotični prizori, ljudi i običaji bili su poput lahora na mom licu i otvorili svaku moju poru da slobodno diše. Za kratko vrijeme napisao sam mnogo pjesama. Mnoge od njih, poput *Nijagarinih vodopada*, *Yosemite* i *Jezera Millertone* (koje se nalazi u Dolini San Joaquin, na Zapadnoj obali) iskazuju moje osjećaje o ljepoti tih mjesta, iako im nedostaje historijska dubina. Također sam napisao pjesmu na putu kroz Japan pod naslovom *Jezero Ashi*, koje leži u zagrljaju Hakone planina u središtu otoka Honshu. Ipak ta osjećanja ne sadrže specifični regionalni miris. Čak i kad sam se sprijateljio s maglom pokrivenim jezerom Michigan u Chicagu i jezeru Ontario u Torontu, moje pjesme su i dalje širile miris Istoka.

Jezerska voda

Zemlja je širenje jezerske vode

Nebo je širenje jezerske vode

Grad je širenje jezerske vode

Kuća je širenje jezerske vode

Zid je uspravna jezerska voda

Stolica je savijena jezerska voda

Šalica je okrugla jezerska voda

Ručnik je viseća jezerska voda

Sunce je nevidljiva jezerska voda

Glazba je ploveća jezerska voda

Ljubav je dvostruko-čulna jezerska voda

San je zamišljena jezerska voda

"Ni jedna zemlja mi ne odgovara, takav sam ja putnik", rekao je francuski pjesnik Henri Michaux u svom *Ekvadoru*. Njegove prve dvije zbirke pjesama posvećene su imaginarnim putovanjima. Zapravo su putovanja sveopća ljudska potreba, način da se proširi sadržaj života. Uvijek sam smatrao da istinski pjesnik ili umjetnik ne treba biti obrazovan, ali mora imati potrebu da diše svjež zrak. Arthur Rimbaud je rekao: "Život je drugdje." Studenti pariškog sveučilišta napisali su ovo na školskim zidovima. Milan Kundera je uzeo "Život je drugdje" za naslov jednog svog romana. U njemu je napisao: "Baš kao sestre Rimbaudovog učitelja Izambarda – te čuvene "peračice" – prišle su k francuskom pjesniku, poslije dugog vremena njegovog lutanja, tražeći od njega prenoćište. One su ga okupale, skinule prljavštinu s njega, i "očistile mu lice." Putovanja jednog pjesnika puna su slobode, zanosa i samoće.

Svaki put kad se vratim u Hangzhou iz neke strane zemlje otkrijem novine i zapažanja o svom gradu. Ja sam pisao stihove poput ovih: "Njezina ljepota je ubrizgala blagi otrov u moje tijelo"..." "imam svoja dva vesla: riječ i maštu"..." "luksuzna jasnoća i ambiciozna jednostavnost odražavaju se međusobno". Ne samo to, to mi je dalo uvod i prilika za novu književnu formu – prozu. Korištenje interneta treba da učini fizičko mjesto življenja pisca manje važnim, kao što je, na primjer, pisanje znanstvenih članaka. Jedina bitna stvar treba biti piščev um. Ipak tako se nije dogodilo meni. Ja sam mogao pisati prozu kod kuće i pjesme u inozemstvu. Moje putovanje po Mediteranu, posebno

odlazak u Latinsku Ameriku u novom tisućljeću i putovanje od Mrtvog Mora do Kaspijskog jezera, izazvalo je u meni ponovo val pjesničke inspiracije. Uvijek bih čuo glas Michauxa: "Piše, ti iz daleke zemlje".

5.

Hangzhou je grad u kojem sam živio najdulje, i moje opažanje o ovom gradu je najdetaljnije. Više od bilo kakvog drugog turističkog odredišta u Kini, Zapadno jezero je poput krajolika, sažetak generacija pjesničkih idea ljestvica. Zapravo, mnogi ljudi susretu se s Hangzhouom prvi put preko presavijenih crteža na lepezama, koji su predviđene biti sažeti "presavijeni" grad. Iako on raste i u obimu i u stanovništvu, nakon ponoći samo područje Šestog parka i Nanshan ceste pruža svjetlo i životnost. Za razliku od Žute planine, rijeke Lijiang, Kineskog zida ili Ratnika od terakote Xi'ana, ljestvica Zapadnog jezera se oslanja na kulturne i književne reference. To predodređuje da njegova slavu bude lokalizirana samo na kineski svijet i na njegove susjede koji su pod utjecajem kineske kulture. Osim ako jednog dana Hangzhou organizira međunarodni pjesnički festival, koji bi pozvao najbolje svjetske pjesnike kao svoje goste, i kad bi neki pjesnički div rekao nešto poput: "Onaj tko je umoran od Hangzhoua, umoran je od života".

Kako vrijeme ide ja se osjećam udaljenije i otuđenije od Hangzhoua. Njegov dijalekt, koji je ostao nepromijenjen tisućama godina, zvuči kao materinski jezik ribljeg kraljevstva, i uvijek je odbojan za mene. Prostirući se na sjevernoj strani Brijega Baoshi, Zapadno jezero je poput ruke koja pokazuje prema prolaznicima koji se žure, s Baidi nasipom i Sudi nasipom kao svojim venama. Vremenom sam postao turist u Hangzhou. Samo tako mogu vratiti svoje stajalište.

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Doista, jednog ljetnog dana, na kraju prošlog stoljeća, ja sam našao
apstraktniji izraz za Zapadno jezero.

NEKOPIRATI

1.

Iznad bistre površine

lastavica prolijeće nebom

za to sićušno jezero

to je bojni avion

2.

Dva drvena vesla njiše

mršavi starac

voda prijanja

uz vlažnu oplatu lađe

3.

Jezero oslikava planine

---

¹³ Preveo Tomislav Dretar

možda je dolje tropska šuma
kojom patroliraju ribe i lovci

4.

Lagani svjež povjetarac
mreška površinu jezera

jezero ima mnogo briga
ono je samo prividno mirno

5.

ljudi izranjaju na obalu
lica su im poput krljušti

sunce siječe kao sječivo
zaustavljeno gustim granjem

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910
Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc
E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>
6.

Tmina nas prekriva

netko baca kamen

Čuje se

objek

Možda je ovo moj ideal Zapadnog jezera, ono što je doprlo davno do mene. Ono se može promatrati kao javni krajolik, ili kao moja ruka, uvijek sa mnom na klipi u Parizu, Londonu ili New Yorku, ili u džungli u Južnoj Americi, Australiji ili u Africi.

Hangzhou, 21. kolovoza 2002

Preveo s engleskog Žarko Milenić

ISTOČNO-ZAPADNI MOST

Koliko je hrvatskim čitateljima poznata suvremena kineska poezija?

Malo. O trendovima u suvremenoj kineskoj poeziji hrvatski čitatelji vrlo malo znaju. Puno je bolja situacija s prozom, posebice s romanom čije prijevode možemo čitati zahvaljujući agilnosti hrvatskih nakladnika.

Podsjetimo se da je suvremenu kinesku poeziju prvi u Hrvatskoj prevodio upravo s kineskog izvornika naš Josip Sever (1938-1989), jedan od velikih inovatora u hrvatskom pjesništvu.

U današnje vrijeme suvremene kineske pjesnike na hrvatski jezik prevodi Vojo Šindolić (1955), također pjesnik. U jednom svom intervjuu Šindolić je rekao i ovo:

"Kinezi su svjetski poznati po svojoj klasičnoj poeziji, ali su čak i u suvremenoj poeziji uspjeli sačuvati vrijednosti pjesničke velesile (spomenimo samo pjesnike kao što su Gu Cheng ili Bei Dao)." Sam Šindolić je prevodio pjesme Bei Daoa (1949). U bilješci o autoru, uz prevedene pjesme, Šindolić napominje da je Bei Dao "svjetski poznat i priznat pjesnik čije se pjesme prevode i tiskaju širom svijeta u velikim nakladama, pa je tako 2001. godine Bei Dao ušao i u nazuži, finalni izbor kandidata za Nobelovu nagradu za književnost." Gu Cheng (1956-1993) je bio znameniti moderni pjesnik, eseist i romanopisac. Bio je član "Mističnih pjesnika" skupine kineskih pjesnika modernista.

Htio bih ovaj put skrenuti pozornost na još jedno značajno ime - Tianxin Cai (1963), čiju poeziju prvi put na hrvatski jezik prevodi Tomislav Dretar (1945), također pjesnik i prevodilac. I Cai je književni prevodilac djela s engleskog i španjolskog jezika.

Ovaj tekst je pisan kao pogovor knjizi izabranih pjesama Tianxin Caija na hrvatskom jeziku. Pjesme je preveo s francuskog Tomislav Dretar, a izbor su načinili autor i prevoditeljica pjesama s kineskog na francuski - Anne-Marie Soulier. Naslov knjige na francuskom jest "Dans l'océan du monde" i prevoditelj je predložio da knjiga nosi isti naslov na hrvatskom - "U oceanu svijeta". No, sam autor je htio da knjiga nosi drugi naslov i predložio više njih, od kojih sam odabral "Na rubu vode", a s time se složio i Dretar. Od ponuđenih naslova meni je taj naziv na hrvatskom najbolje zvučao, a bio je i najviše znakovit za Caijevu poeziju.

Naslov knjige potječe od naslova jedne od pjesama iz ove zbirke. Pjesma je pisana u maniri klasične kineske poezije, kakve i jesu veći dio pjesama u ovoj zbirci, u maniri kineskih klasičnih pjesnika poput Li Tai Poa, Tu Fua ili Li Ch'ing Chao, najbolje kineske pjesnikinje. Gavrani u pjesmi asociraju na znameniti haiku Matsuo Bashoa o gavranu na goloj grani. Isprva se Caijeva pjesma i doima kao haiku slika. No Cai uvodi elemente netipične za klasičnu istočnjačku poeziju - nakon slike gavranova slijedi modernistički uzlet: "Temperatura se spušta/na obližnju uzvisinu. Zalazak sunca na zapadu/iščezava u grmlju.

Voda, tako često prisutna u Caijevoj poeziji, ovdje se javlja u vidu jezera. Pjesnik sebe zamišlja - "kako lapćem vodu jezikom." Od četiri tradicionalna prirodna elementa (zemlja, vatra, zrak, voda) upravo je voda ona koja Caija najviše općinjava.

I u spomenutoj, za Caija također pjesmi znakovita naslova, "U oceanu svijeta", voda ima bitnu ulogu. Cai kaže da je naš svijet ocean u kojem: "plivamo", dani su nam "uronuli", a noći "napola plutaju", zatim "proljeće plovi prema drugoj luci", a u pjesmi se spominju jedro i jarbol.

Osim u naslovnoj pjesmi motiv jezera se javlja i u Caijevoj pjesmi "Jezero". Dok čitamo tu dojmljivu pjesmu lako nam je u mislima

dočarati sliku jezera koje "ima mnogo briga/ono je samo prividno mirno".

U neimenovani "vodenim ciklusom" osim spomenutih mogli bismo umetnuti i "Pjesmu o ribama" te "Ribe" iz poliptika "Pjesme mirnog života". U potonjoj je Cai opet dao impresivnu sliku agonije ulovljenih riba.

Znakovita je u tom pogledu i pjesma "Lutanje" gdje Cai kaže: "Sve se nalazi u vodi, sve se nalazi u vodi./ Vrijeme se okreće kao prova neke lađe".

Tianxin Cai je kao pjesnik i matematičar imao prigodu da obide skoro cijeli svijet. Boravio je u oko 80 zemalja! Niz pjesama uvrštenih u ovu zbirku svojevrsni su poetski putopisi ispod kojih je autor naveo vrijeme i mjesto njihovog nastanka. Takve su pjesme: "Mlaz vode" (napisana u Ispahanu, Iran), "Planine Elbursa" (Enzeli-Teheran), "Lutanje" (Kalifornija), "Stara cesta" (Rim - Firenca), "Slapovi Nijagare" (New York - Ontario), "Palme" (Havana), "Čitanje" (Berlin), "Let" (Bogota - Sao Paolo), "Trzaj strune" (Manila, Filipini) i druge.

Tianxin Cai je vješto unio u neke pjesme elemente matematike, svoje znanje teoretičara brojeva. U pjesmi "Broj i ruža" Cai govori o Pitagori, napominjući kako "brojevi bijahu izabranice njegovog srca" i koji je poznat i po rečenici: "Sve je broj". Također je Cai napisao i pjesmu "Descartes" gdje znamenitog matematičara i filozofa vješto uspoređuje s morem "koje se lagano uspinje / skrivajući pod vodom svoju usamljeničku geometriju."

U poeziji Tanxin Caija zamjetni su i elementi erotike. U pjesmi "Noćna lađa" on opisuje ljepotu žene koja je "očaravajuća poput zagonetke". U pjesmi "Žena-cvijet" Cai kaže da je ženino tijelo "ploveći cvijet / poput valova na moru". U pjesmi "Mlada seljanka se udaljava na pokrivenom traktoru" Cai kaže da su njene noge "veće no u prirodi / kao da bijahu izašle iz kičice Miroa / Ispružene zauvijek prema mojoj ruci."

Novina u kineskoj poeziji je Caijevo unošenje elemenata nadrealnog. Takva je pjesma "Promenada" u kojoj se javlja niz dojmljivih slika. To je pjesma s efektnim završetkom - "uranjam u rijeku / I vrlo brzo izranjam / na vrhu planina." Još više je nadrealnog u pjesmi "Sanjaš da živiš u ovom svijetu" gdje se tijelo pjesnika prožima s prirodom, te, između ostalog, "rijeke protječu uzduž mojih ruku."

Posebice je u ovoj knjizi dojmljiv svojevrsni poetski poliptih "Pjesme mirnog života". Cai je ovdje dostigao svoj pjesnički vrhunac, u nizu od osamnaest pjesama sažet je njegov poetski kozmos, a ono naprijed rečeno vrijedi i za ovaj poliptih kao posebice reprezentativan i znakovit za Caijevu poetiku. Fascinantno zvuči da je taj poliptih Cai napisao za jedan dan! Po formi sve ove pjesme se sastoje od četiri kupleta. Za ovaj poliptih je kritičar Gary Cummiskey (predstavljajući knjigu izabranih Caijevih pjesama na engleskom, izašlu u Deep Southu u Južnoj Africi, naslovljenu kao i ovaj poliptih) rekao da "sadrži jednostavnu ali snažnu imaginativnost i putovanja u unutarnji svijet i erotizam".

Sačuvavši ono najbolje iz kineske tradicije, a preuzevši neke novine iz europske pjesničke tradicije i moderne poezije Tianxin Cai nam se nameće svojim monumentalnim poetskim opusom koji će se zasigurno dojmiti i hrvatskim čitateljima nakon njegovog povoljnog prijema na Zapadu. Prvi prijevod Caijeve poezije na hrvatski jezik i prvi prijevod na neki od istočnoeuropskih jezika svakako treba pozdraviti.

Za Hangzhou, grad u kojem živi Tianxin Cai, Marko Polo je rekao da je najljepši na svijetu. U Hangzhou je postavljen spomenik Marku Polu. Vrlo je vjerojatno da Marko Polo potječe s otoka Korčule. Prevođenjem

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

poezije Tianxin Caija na hrvatski jezik uspostavljen je još jedan kulturni kinesko-hrvatski most.

13 poemes de CAI Tianxin (Chine)

1. Quand l'été se retire au sud (When summer retreats to the south

le long du littoral vagabond along the wandering coastline)

Quand l'été se retire au sud

le long du littoral vagabond

l'automne arrive sur la pointe des pieds, happant le moment

se ruant pour désaltérer les champs assoiffés

j'entends la chanson de l'océan

la voix douce d'une ancienne amante

assise sur des rochers elle se déshabille

j'écoute attentivement d'une oreille

et une étoile de mon enfance

2. Promenade (Stroll)

Face à l'est

nez vers l'ouest

Le paume de la main

Les ongles déchirent

les veines de la terre

Je m'allonge

plonge dans les fleuves

Et apparaïs brusquement

au sommet des montagnes

3. Petit déjeuner d'ange (Angel's breakfast)

Les bouches des prophètes

les fronts de fantaisie

Des gens nus tombent amoureux les uns des autres

glacials comme des bols de fruits en verre

Le baiser et la caresse

la jaune couvre tout

Le cœur abandonné

Le hennissement des chevaux

4. Chopin me manque (Missing Chopin)

A travers plusieurs siècles

Des rêves commencent à sculpter un visage

Une chanson de feuilles tombées et des années

ont prit racine en dehors d'elle

Les yeux d'une jeune fille noyée

Sont perdues dans le mémoire de l'eau

Une fleur pudique invisible

S'ouvre silencieusement sur une tige jaune pâle

5. Chanson (Song)

Des pieds nus scintillant

foulent des feuilles mortes

Les habits des insectes

*Une vague s'échoue
nous tombons dans l'écume*

*Le monde dégénère
telle la mère d'une tribu nomade*

6 Chaque chose (Everything)

*Dans la chambre la rose s'est épanouie
Sur le sol des pommes répandues*

*Un téléphone, sans arrêt,
sonne sur des bras et chevilles nus*

*Le sang d'une jeune antilope
Brille dans un parc éclairé par la lune*

*Un poisson sans sourcils saute
près de mon corps caché*

7. Les os fleurissant (Flowering bones)

La terre me recouvre

pesant de tous cotés

Quand l'automne arrive

la douce osmotique parfume l'air

Une jeune fille se penche

soulève mon visage

De ses mains délicates

coule du sang

8. Déjà trop tard (Already too late)

Je traverses la nuit à cheval

Où les mots s'entassent

Sans fin coulent

le sang et les larmes d'une vierge

Le visage du soleil, le visage du lac

Se transforment en masques décatis

Un saule de cristal, un blanc peuplier d'eau

Le ruissellement d'une fontaine emportée par le vent

9. Petite chambre (Small bedroom)

Un livre est comme une petite mer

emportant plusieurs bateaux de mots

Les yeux épient comme un oiseau de proie

prêt à saisir ce mot ou celui-là

Une arche, un pont, une tour jaune,

des bijoux, les linceuls, un germe de blé

Des vagues claires qui attirent les passions

coulent sur le plafond sombre

10. La nuit (Night)

La nuit ferma ses lèvres

des lèvres de blé

La nuit ouvris ses jambes

des jambes d'amande

La nuit pénétra son corps

corps de roseaux

Qui peut l'éviter

la nuit vint au monde

11. Lac (Lake)

1.

Sur la surface claire et brillante

un hirondelle traverse le ciel

Jusqu'au ce petit lac

c'est un avion de combat

2.

Deux rames en bois dirigés

par un vieil homme maigre

La proue humide

traverse l'eau

3.

Le lac reflète les montagnes

sous la vague verte profonde

Peut-être y-a-t-il une foret tropicale là

Où des poissons et des chasseurs veillent

4. Un vent léger

ondule le lac

le lac a beaucoup de soucis

il semble n'être qu' indifférent

5. Des gens surgissent de l'eau vers la plage

leurs visages tels les écailles de poissons

la lumière coupe comme une lame

arrêtée par des branches épaisses

6.

La nuit nous enserre

Quelqu'un y jette une pierre

On entend l'écho

18 La chanson de la vie paisible (Song of the quiet life)

Les pétales tombent telles des cloches qui sonnent

Encre indien, papier d'argent, papier à peindre

Des yeux et des cils purs

Partout le senteur du temps

Tendant la main

Je touche la vedette du calendrier

Un oiseau hurle dans mes songes

La nuit grise reviens.

13 Echo

DIOGEN pro culture magazine & DIOGEN pro art magazine -ISSN 2296-0929; ISSN 2296-0910

Publisher online and owner, Sabahudin Hadžialić, MSc

E-mail: contact_editor@diogenpro.com / WWW: <http://www.diogenpro.com/>

Si tu penses

Si tu pense

Une fois cette maison

Tombe en ruines

Tombe en ruines

Notre histoire

Sera maintenant

sera maintenant

terminé

terminé

Et toi et moi toi et moi

Commerceront à vivre

A nouveau à nouveau

Tu as tort

Tort

Traduits par Isabelle Guerin Le Flohic

PR

DIOGEN pro kultura

<http://www.diogenpro.com>